

EDITORIAL

Vergonya, immensa vergonya

De **vergonya** es la situació que els ciutadans estem vivint entre tants casos de **corrupció** que, dia a dia, van destapant-se en institucions públiques i en unes altres organitzacions. És cert que algú podria dir que són situacions aïllades entre un mar d'organismes públics i privats que gestionen bé. Però en el cas de **València** la cosa ja no nos sopren perquè ve de llunt, encara que tot s'ha anat cuinant a base de subterfugis i en accions molt més ben programades que les que han destapat estos últims escàndals, i lo que és pitjor en la complicitat de la major part dels agents que han marcat la política, l'economia i la cultura oficial en les últimes dècades.

Perquè aquí la **corrupció econòmica** és una broma al costat de la corrupció **cultural, social i identitària**. No només nos furten els diners, nos furten la llengua, l'història, i la mateixa ànima valenciana; i, no ho oblidem, en això nos estan furtant el futur.

L'instrument més eficaç (en combinació en el sistema educatiu) per a fer-ho és l'ent públic **RTVV**, que enguany està commemorant el 20 aniversari de la seua creació. Dos dècades en les quals la ràdio i la televisió, que sorgiren (això diuen) en l'objectiu de ser referents informatius de la realitat valenciana i instruments de recuperació sociocultural i lingüística, s'han convertit en just tot lo contrari. Hui són l'exemple de la **manipulació** informativa, són l'instrument al servei de la **suplantació** lingüística i són la **vergonya** de la gent intel·ligent que, en criteri, opta a la fi per qualsevol altra via informativa i no sintonisa cap mig d'eixes ent.

Pareix una declaració d'intencions el fet de que la **cançoneta** de la campanya commemorativa de l'aniversari de l'ent creat per a contribuir a la "recuperació lingüística" estiguera cantada **¡en francès!** Però açò és només una anècdota, perquè la programació sancera és un absurd: resulten, com a poc, vergonyosos els **programes de debat**, en els quals gent no valenciana i castellanistes són els qui volen crear opinió entre la nostra ciutadania; els **informatius** són un suplici, per no dir un atentat a la democràcia: mai l'expressió "**cult al líder**" s'havia manifestat d'una forma tan grossera com en eixa permanent campanya d'imatge de **Paco Camps** que són els **Notícies 9**. Però si hi ha algun contingut que mereix ser destacat d'eixa programació, i que en qualsevol lloc rallaria el delit, és l'infame i acultural **programa infantil**, puix atenta contra principis bàsics, entre ells el dret que tenen els nostres infants a ser educats en llengua materna, açò és, en llengua valenciana i no en un subdialecte del català que, clar està, coincidix en l'idioma que deprenen en l'escola. **¡Quanta vergonya!**

Nosaltres no celebrem els 20 anys d'un fracàs, ni nos mou fer-nos més reso d'uns mitjos habilitats per a **adormir** al nostre poble i contribuir, entre festeta i més festeta televisiva, a anar **anulant** la singularitat cultural del mateix; una singularitat que, inclús les pròpies institucions i autoritats s'han encabotat en fer-la partir de 1238, any de la conquesta jaumina de la ciutat de València, insultant la memòria de tots els qui, des de segles abans, ja eren -perquè així es diu i es consideraven- valencians.

Però si pensaven que l'aberració no podia arribar més llunt, s'equivocaven. El **bando** que l'alcaldesa del **Cap i Casal** feu enguany en motiu del **9 d'octubre** supera tot lo imaginable. Dia el bando -i l'alcaldesa repetia (en *castellano*, clar) les mateixes idees el 9 d'octubre davant de les cameres de Canal Camps-: "L'Exposició Regional de 1909 (...) va ser un punt decisiu en la relació entre les tres províncies de l'antic Regne que, per primera vegada, es van mostrar juntes com a regió, caminant i avançant un pas més cap a eixa realitat que hui conforma una Comunitat d'interessos i objectius; un espai de convivència comuna; un territori compartit des de vincles d'entranyable amistat."

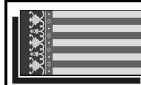
Segons este bando, les tres províncies no són resultat d'una **artificial** divisió administrativa que separà lo que estava unit; resulta que és al contrari, que les províncies són **lo essencial**, i la "Comunitat d'interessos i objectius" (que ad açò queda reduït l'antigament orgullós Regne de València) és l'unió per "vincles d'entranyable amistat" (no arriba ni a germanor) de tres realitats històricament independents.

¡Quantíssima vergonya!

La **Exposició Regional** fon un acontentiment transcendent en els alborcs del segle XX i un punt de **reafirmació** de la condició de valencians de tots aquells que habitaven dins els límits naturals del Regne de València. ¿I què fan estos polítics actuals en conte de recuperar l'esperit milenari de valencianitat de tots els pobles del Senia al Segura i de la Meseta a la mar? ¿Quin **projecte de poble** han segut capaços de generar? Mes be s'ufanen en mantenir els **regnes de taifes** que són les demarcacions administratives provincials i, lo més important per ad ells, les seues quotes de poder; la qual cosa ni cohesionava ni ajuda a fer poble, sinó tot lo contrari.

Per tot açò sentim una **immensa vergonya**.

Però més vergonya nos donaria assistir **impassibles** -com fan, incomprendiblement, tants valencians- ad esta destrucció sense fer res per a intentar evitar-ho. Per això continuarem **treballant**, dins de les nostres possibilitats, per l'autèntica recuperació del **poble valencià**.

PUBLICACIÓ EN
LLENGUA
VALENCIANA

LA CITA

Tot l'estudi dels polítics s'usa en cobrir-li el rostre a la mentira per a que parega veritat, dissimulant l'engany i disfressant els desigüis.

Diego de Saavedra Fajardo

SUMARI

- 1
▪ EDITORIAL: **VERGONYA, IMMENSA VERGONYA**
- 2
▪ LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
▪ FENT MEMÒRIA: **ELS FURS DEL REGNE DE VALENCIA**
- 3
▪ FRUITES, VERDURES I HORTALICES (XXXV): **PARLEM DEL CART (ELS CARDETS)**
▪ LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
▪ RESENYA BIBLIOGRÀFICA: **LA BATALLA DE VALENCIA, 1979-1999**
▪ **ADEU A UN AMIC**
- 4
▪ PASSATEMPS
▪ RONDALLA: **EL RUC I EL GOS**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que és una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article té llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema és motiu de debat, però no de divisió, entre nosaltres.

AVIS

Li podem assegurar que no nos dona cap vergonya demanar-li tots els mesos que faça fotocopies d'est exemplar per a repartir entre amics i coneguts.

I a voste que no li faça vergonya fer-les i repartir-les. (Si les paga, clar)

ACTIVITATS CULTURALS NOVEMBRE DE 2009

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

ACCS (Assoc. Cult. Castell dels Sorells)
G.V. Comtes d'Albalat, 14. 46135 Albalat dels Sorells.
Tel: 961 49 13 90
<http://es.geocities.com/diarielguarda>

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

El Piló (Assoc. Cult. El Piló)
C/ Doctor Moliner, 10.
46100 Burjassot
www.elpilo.com

IEV (Institut d'Estudis Valencians)
www.iev.org
info@iev.org

LRP (Lo Rat Penat)
C/ Trinquet de Cavallers, 9. 46003 Valencia C.
Tel: 963 91 09 92
www.loratpenat.org

PJV (Plataforma Jovenil Valencianista)
www.pjvalencianista.org
info@pjvalencianista.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)
C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

Rogle: Vore quadro a banda en esta pagina

2 Nov (dilluns) 20:30 h. Sala A de la Casa de la Cultura de Burjassot.

INAUGURACIÓ de la "Exposició de pintura colectiva: Guanyadors del XXVIII Concurs de Pintura "El Piló".

+Info: **El Piló**

4 Nov (dimecres) 19:00 h. Salo d'Actes de la RACV. C/ Avellanés, 2.

CONFERENCIA: **Federico Martínez Roda:** "El Tercio de Nápoles y su tiempo".

+Info: **RACV**

5 Nov (dijous) 19:00 Salo del Consulat de la Llonja. C/ Cordellats, s/n

APERTURA DEL CURS ACADEMIC
DISCURS: **Guillermo Carnero Arbat:** "Las tragedias del jesuita valenciano Manuel Lassala".

+Info: **RACV**

Del **6 al 13 Nov.** Lloc social de "El Piló". C/ Doctor Moliner, 10. Burjassot.

EXPOSICIÓ: "Senyera Valenciana, bandera de tots"

Inauguració dia 6 a les 20:30 h

+Info: **El Piló**

(Continúa en la pagina següent)

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusió ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. Tambe pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviaré a casa tots els numeros que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació econòmica, tambe te quedariem molt agraïts. El nostre numero de conte, en **Ruralcaixa**, es:

3082 1222 81 4622492421

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat
Telefon: 617 030 370

rogle@rogleconstantillombart.com

FENT MEMORIA

Els Furs del Regne de Valencia

J.M.M.

La **Conselleria de Governació** en col·laboració en el **Ajuntament de Cap i Casal**, conjuntament en unes altres institucions, ha organitzat al voltant de l'històric codex legislatiu valencià l'exposició: **Els Furs. La identitat d'un poble**.

Redescobrir l'història, o almenys recordar-la de tant en tant, resulta

mes que edificat per tal de no oblidar qui som i com s'ha anat configurant una part important del nostre passat com a poble. La mostra, en la que s'exposen onze peces entre codexs manuscrits i uns altres objectes, es un reclame per a reflexionar sobre esta legislació valenciana, modelica durant el temps en el qual estigues vigent.

Els Furs de Valencia constitueixen la legislació que regulava la vida dels valencians des de practicamente el temps de la conquesta jaumina fins a la seua abolició en 1707, ordenada pel nefast **Felip V**. El corpus legislatiu que suponen resulta modelic i molt avançat en una epoca en que la major part d'estats peninsulars i europeus viuen immersos en un estatus totalment feudal i a on les relacions de vassallatge ho impregnen tot.

Si bé durant els primers moments de la conquesta cristiana conviuen diversos ordenaments jurídics -hi ha poblacions baix la jurisdicció dels **Furs d'Aragó** o de la **Costum de Lleida** atenent a la modalitat repobladora de cada lloc-, molt pronte el propi **Jaume I** impulsarà una legislació específica que ordenarà s'estenga per tot el **Regne de Valencia**; aixina les primeres normes legislatives i d'ordenament del Cap i Casal, ho seran molt pronte de tot el Regne. La **Costum de Valencia** -després Furs de Valencia- es redactarà en **1238**, mesos abans de la capitulació de la Ciutat, possiblement baix la supervisió del bisbe **Berenguer de Palou** coneixedor del dret romà, dit tambe dret justinia, i de **Pere Albert**, membres

abdos de la curia de la **Seu de Barcelona**.

La primera redacció fon feta en llatí -la llengua dels juristes- pero molt pronte i per expres desig del monarca foren traduïts al romanç valencià, per a una comprensió mes universal, incorporant diferents actualisacions, fins que en **1261** foren ratificats en **Corts**.

PAGINA ILUSTRADA DELS FURS DE VALÈNCIA. CODEX QUE ES CONSERVA EN L'ARCHIU HISTORIC DEL CAP I CASAL.

Encara en vida de **Jaume I**, en 1271, es produïx una segona actualisació i ampliació del codex legislatiu, text que anirà adequant les normes o incorporant-ne de noves, segons l'evolució que la societat marcava en posteriors etapes, i durant un periodo que va des del segle XIV fins al XVII i sempre sent sancionades per les Corts.

Els Furs de Valencia son un corpus jurídic que podem considerar *quasi-democràtic* puix no solament s'allunya considerablement dels sistemes feudals contemporanis imperants, mes encara, son les seues normes aprovades per les Corts Valencianes en conjunció en la figura del rei. A la vegada son una compilació que incorporarà elements procedents del dret anterior com puga ser el propi **Tribunal de les Aigües**, o la mateixa figura del **Mustaçaf**.

Parlar dels Furs de Valencia es parlar d'una societat estructurada, a on el bon govern impera i a on s'intenten defensar drets inclús de les minories; son un corpus legislatiu que per desgracia hui es historia i en molts casos historia oblidada puix no ha interessat des de 1707 que recuperem la nostra consciència de poble, i de que recordem que forem una societat, una nació pionera en **Europa**, en este i en molts altres aspectes.

L'exposició a la que s'ha fet menció es escassa en contingut, pero si la seua visita desperta un interès per aquella forma organitzativa que nos reafirmarà com a poble valencià, i ajuda a despertar alguna consciència sobre la necessitat de recuperar eixa identitat perduda, benvinguda siga.

Rogle en Internet

Tots els eixemplars editats fins ara estan, en pdf, en:
www.rogleconstantillombart.com, www.cardonavives.com,
www.enkara.org i www.pjvalencianista.org

Parlem del cart (els cardets)

El **cart cultivat** és una verdura molt consumida en temps passats, quan no hi existia la profusió d'unes altres varietats com és el cas actual. La planta pot arribar fins a 2 metres d'alçaria; es compon d'una successió de fulles grans, llaugerament còncaves, subjectades en la seua base a modo de penca i que acaronen dins d'elles a una altra sèrie de fulles, més chicotetes i tendres, blanques si han estat ben arropades.

El **cart** i la **carchofa**, a pesar de la seua aparent diferència, són estretament afins i se'ls considera com individus que pertanyen a la mateixa espècie, és dir, *Cynara cardunculus*,

corresponent-li als carts el nom botànic de: **Cynara cardunculus atilis**.

La seua **textura** és compacta i suculenta, i resulta fina i delicada si és cuinada adequadament. Generalment el cart es prepara en **guisos** com qualsevol altra verdura, o també cuinat untant-lo en manteca, reboçat, i inclús fregit; i com no, en el famós plat fort valencià, casolà, de la **olla junta** o **puchero**.

El seu **cultiu** està molt estès en **Europa** i els països més productors són: Itàlia, França i Espanya, per est orde. Els carts de temporada i de cultiu a l'aire lliure apareixen en novembre i duren bledans i perfectes per al consum fins al més de març.

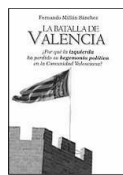
Té un contingut proteínic del 1% i de glúcids del 4%, mentres que el 90% es aigua. S'ha de significar, igualment, l'alt contingut de **vitamina C** i, en menys proporció, de vitamina B. Se li reconeixen acusades propietats colerètiques, hepatoprotectors i diurètiques, lo qual la fa una verdura molt interessant, puix ademes el seu consum abundant no ocasiona problemes de grossaria.

RESENYA BIBLIOGRAFICA J.M.M.

Millán Sánchez, Fernando

La batalla de Valencia, 1979-1999. ¿Por qué la izquierda ha perdido su hegemonía política en la Comunidad Valenciana?

Edita: RIE-Paiporta, 2009 (352 pàgines).

El llibre, escrit en castella i en un títol suggerent, nos oferix la possibilitat de coneixer en molts detalls una etapa recent que molts han viçcut, pero no des dels ambits i l'òptica en com nos els presenta l'autor, el qual ha presenciat des de dins molts dels fets i acontenyiments -llavors tenia responsabilitats polítiques en el **Ajuntament del Cap i Casal**, en la **Diputació de Valencia** i en la pròpia estructura organica del seu partit, el **PSOE-PSPV**-per lo que la seua visió de l'entramat de la política valenciana de l'etapa que abarca (1979-1999) resulta pràcticament un document històric.

L'autor desgrana interessants qüestions i arriba a donar reposta a tres preguntes que son el plantejament del seu escrit: ¿Per què el **PSOE** pergue la seua hegemonia en **Valencia** (Ciutat i Regne)? ¿Per què el **PP** a hores d'ara es el partit polític hegemònic? i ¿Per què **Unio Valenciana**, que aparegue en l'escena política en tanta força, ara està pràcticament desapareguda?

Les seues respostes les vincula a lluites internes en els partits polítics pel poder, a l'obsessió d'impondre per part d'alguns d'ells el missatge visionari i dogmàtic del fusterianisme a la societat valenciana -aci descollaren personages com **Albiñana**, **Lerma**, **Pérez Casado**, **Ciprià Ciscar**, **Antoni Asunción**... en altes responsabilitats polítiques-; o l'usurpació per part de la dreta **espanyolera** del missatge valencianista. El recorregut es ample i a través dels set capítuls -mes les conclusions- desfilen casi totes les "figures" de la política valenciana.

ADEU A UN AMIC

Quan s'estava concloent la redacció del present número de *Rogle*, nos arribà la trista notícia del falliment de **Manolo Soler Bahilo**. Desconegut per a molta gent per la seua humilitat, era un treballador infatigable i una persona extraordinària, en la qual, a mes de llaços d'amistat, nos unia l'il·lusió de treballar per Valencia des de diferents ambits. La seua desaparició deixa un buit insubstituïble, pero el seu llegat perdurarà en les iniciatives per ell mampreses.

ACTIVITATS CULTURALS

NOVEMBRE DE 2009

(Ve de la pàgina anterior)

6 i 27 Nov (divendres) 19:30 h. Seu de Lo Rat Penat. C/ Trinquet de Cavallers, 9. Valencia C.
MOSTRA DE CANTADORS NOVELLS
(Dia 6: de 12 a 25 anys; dia 27: majors de 25)
+Info: **LRP**

9 Nov (dilluns) 20:00 h. Lloc social Aellva. C/ Alt, 64
TERTULIA DE TEATRE.
Llegirà: **Rafael Melià Castelló**
+Info: **Aellva**

11 Nov (dimecres) 19:00 h. Salo d'Actes Palau de Colomina. C/ Almudi, 1. Valencia C.
CONFERENCIA: **Pablo González-Pola y de la Granja**: "El pensamiento militar en el s. XIX".
+Info: **RACV**

11 Nov (dimecres) 19:00 h. Salo d'Actes de al RACV. C/ Avellanes, 26. Valencia C.
CONFERENCIA: **Angel Sánchez García**: "Fuentes para conocer la Nobleza propia".
+Info: **RACV**

16, 17 i 18 Nov 19:00 h. Colege d'agents Comercials. C/ Croniste Carreres, 5. Valencia C.
XVIII JORNADES DE LA AELLVA, dedicades a "Vicent Ramon Calatayud. IV Premi Nacional de Lliteratura".
+Info: **Aellva**

18 Nov (dimecres) 19:00 h. Salo d'Actes de la RACV. C/ Avellanes, 26. Valencia C.
CONFERENCIA: **Enrique de Miguel Fernández**: "El Regimiento Soria en el siglo XIX".
+Info: **RACV**

20 Nov (divendres) Hora i lloc per confirmar.
SOPAR DELS ESCRITORS
+Info: **Aellva**

24 Nov (dimarts) 19:30 h. Salo d'Actes de la RACV. C/ Avellanes, 26. Valencia C.
PRESENTACIO DEL LLIBRE "Documents sobre la llengua valenciana".
Coedició: RACV i Colectiu Fullana.
+Info: **RACV**

25 Nov (dimecres) 19:00 h. La Llar (Alfàfar).
I CURS de Llengua Valenciana (sessió inaugural i presentació)
Organizat pel IEV en col·laboració en ARV.
Per confirmar.
+Info: **IEV, PJV i Rogle**

25 Nov (dimecres) 19:00 h. Sala Museu Militar. C/ General Dolz, 8. Valencia C.
CONFERENCIA: **Ángel M. Adán García**: "La última campaña del Regimiento de Infantería Soria".
+Info: **RACV**

25 Nov (dimecres) 19:00 h. Salo d'Actes de la RACV. C/ Avellanes, 26. Valencia C.
CONFERENCIA: **Juan Marcos Madoz-Laralde i Loidi**: "Heráldica parlante".
+Info: **RACV**

27 Nov (divendres) 22:30 h. Espai Cultural. C/ Les Escoles. Albalat dels Sorells.
TEATRE: Es representarà una obra de l'autor: **Josep Navarro Salvador**.
+Info: **ACCS**

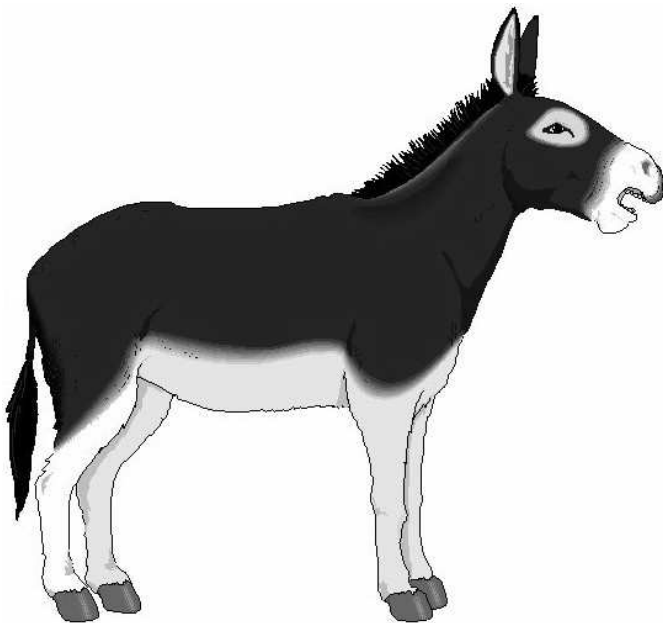
Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions. La solucio a peu de pagina.	1. Se diu d'aquell a qui se considera possible autor d'un delit abans de ser jutjat.									
	2. Flux, que no te la tensio que naturalment ha de tindre. Dit de la moral, en femeni: relaxada, lliure o poc sana.									
	3. Escrit al revés, inundar d'aigua.									
	4. Maquina que servix per a comprimir, la forma de la qual varia segons els usos als que s'aplica. Conjunt de les publicacions periodiques i especialment les diaries. Grup de persones dedicades al periodisme.	1.	-	R	-	-	-	-	-	
	5. Caminar d'un lloc a un altre sense cap determinacio.	2.	-	A	-	-	-	-	-	
	6. Escrit al revés, ciri de gran tamany que apareix en la processó del Corpus de Valencia ciutat, i en unes altres poblacions.	3.	-	-	G	-	-	-	-	
	7. Home entes en tot lo relatiu a l'elaboracio dels vins.	4.	-	-	-	N	-	-	-	
PARAULES VERTICALS:	5.	-	-	B	-	-	-	-		
1. Membrana movil que servix per a resguardar l'ull.	6.	-	-	L	-	-	-	-		
2. Arreglar, llevar defectes. Resarcir, subsanar els danys.	7.	-	-	O	-	-	-	-		

RONDALLA

El ruc i el gos

Un home **posseia** un gos i un ruc. El gosset era molt intel·ligent i **juganer**; el burro molt treballador, encara que poc **destre**. El gosset era, en veritat, molt bonic i gracios

i un gran companyer del seu amo, que l'adorava. Quan l'home eixia de la casa, sempre al tornar li portava alguna **llepolia**, puix li donava alegria vore com l'animal donava grans bots per a **agarrar-li-la** de les mans.

Celos de tal predileccio, el **badoc** del ruc, es digue un dia, sense amagar la seua enveja: -iEl premia per vore'l menejar la **coa**, i per uns quants bots l'ompli de caricies! ¡Puix yo fare igual!-. S'acostà botant, i sense voler, li donà a l'amo, una fortíssima **coç**, el qual, **enfurit**, el va conduir al pesebre per a **nugar-lo**.

Lliço:
Assumix el teu paper en alegria i optimisme. Cadascu valem per a quefers diferents.

Adaptacio i traduccio al valencià d'un conte popular castellà.

<p>GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)</p> <p>Agarrar-li-la de agarrar/ agafar/ prendre/ pendre: Subjectar alguna cosa, generalment en la ma.</p> <p>Badoc/ inocent/ simple/ panarra: Se diu de qui no te malicia.</p> <p>Celos de cel/ recel/ suspicacia/ resguart: Enveja que sent algu front a l'exit d'un altre.</p>	<p>Coa: Extremitat posterior de l'espinac d'alguns animals.</p> <p>Coç/ patada: Colp que pega una cava-lleria en la pata. Se sol usar l'expressio: "pegar un parell de coces".</p> <p>Destre/ habilidos/ manyós: Expert en realisar una activitat.</p> <p>Enfurit/ furibunt/ furios: Ple de rabia.</p> <p>Juganer/ desinquet/ desinquiet/ re-</p>	<p>voltos: Que juga o s'enjugassa prou a sovint.</p> <p>Llepolia/ dolç/ guilindaina: Aliment fet en sucre o algun producte semblant que se menja per plaer.</p> <p>Nugar-lo de nugar/ amarrar/ unir: Subjectar en lligams.</p> <p>Posseia de posseir: Tindre alguna cosa en propietat.</p>
--	--	--

Solucio: 1. PRESUNT 2. LAX 3. ANEGAR 4. PRENSA 5. BAMBAR 6. CIRIALLOT 7. ENOLEC Verticals: 1. PAPPALL 2. ESMENAR

I RECORDA...La primera paraula que tenim es **parpall**. **Parpallejar** es obrir i tancar repetidament els parpalls. L'accio i efecte de parpallejar es **parpalleig**. **Parpallejant**: que parpalleja. Eixemple: *Han instalat llums parpallejants per a cridar l'atencio*. Sinonim de parpall es **palpebra**, i de parpallejar, **palpebrejar**.
 Nostra segona paraula es **esmenar**. L'accio i efecte d'esmenar es **esmena**. **Esmenable** es que pot esmenar-se. **Esmenador/a** es la persona que esmena. Eixemples: *Han fet varies esmenes al projecte original. Creem que el seu comportament es esmenable, podria millorar la seua conducta*.